

VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE
Gregorčičeva 20, 25
1000 Ljubljana

KONZORCIJ 17
Resljeva cesta 11
1000 LJUBLJANA

ki ga zastopa predsednik Konzorcija 17
Aco Franc Šuštar, župan Občine Vodice

Zadeva: **Pobuda VLADI REPUBLIKE SLOVENIJE za ukrepanje in zagotovitev pravne ter finančne podlage v novi finančni perspektivi 2021-2028 za uvedbo novih modelov dolgotrajne oskrbe starejših in pomoči potrebnih na nivoju lokalnih skupnosti glede na potrebe po socialnih aktivnostih in zdravstvenih storitvah.**

Spoštovani predsednik Vlade RS gospod Janez Janša lepo pozdravljeni.

Kljub aktualnemu boju proti pandemiji, ki neposredno ogroža našo najstarejšo populacijo, se v imenu 25-ih spodaj navedenih občin obračamo na vas s posebno željo in apelom. Občine, združene v **Konzorciju 17**, delamo že skoraj leto dni na projektu, s katerim želimo odgovoriti na potrebe starejših in pomoči potrebnih v naših lokalnih skupnostih. Dolgotrajno oskrbo želimo zagotavljati predvsem tam, kjer je za uporabnike in svojce najbolj smiselno, to je v domačem lokalnem okolju.

Predstavljamo vam predlog modela integrirane dolgotrajne oskrbe starejših v občinah, v katerih trenutno ni osnovne infrastrukture (domov za oskrbo starejših) in ne finančnih virov, da bi tovrstno infrastrukturo lahko občine ali država tudi zagotovile oz. zgradile.

Model integrirane dolgotrajne oskrbe v lokalni skupnosti je na nivoju ideje nastal v interakciji v projekt vključenih občin Benedikt, Bled, Bloke, Bovec, Cirkulane, Destrnik, Dobje, Hrpelje-Kozina, Kostel, Kozje, Log - Dragomer, Lukovica, Majšperk, Moravske Toplice, Podlehnik, Postojna, Puconci, Rogatec, Sevnica, Sv. Jurij ob Ščavnici, Šentjernej, Šentjur, Šentrupert, Šmarje pri Jelšah in Vodice ter družbe FIRIS IMPERL d.o.o., ki že tretje desetletje dela na področju izobraževanja zaposlenih v sistemu socialnega varstva in razvoju konceptov ter organizacijskega sistema oskrbe starejših in INŠTITUTA Antona Trstenjaka za gerontologijo in medgeneracijsko sožitje, ki se ukvarja z razvojnim in akcijsko-raziskovalnim uvajanjem skupnostnih programov ter vzpostavljanjem medgeneracijskega sožitja. Združeni v »Konzorciju 17«, želimo vzpostaviti model integrirane dolgotrajne oskrbe v lokalni skupnosti za prihajajoča desetletja. V tem smislu smo opredelili strategijo s strateškimi cilji dolgotrajne oskrbe v Sloveniji.

Model integrirane dolgotrajne oskrbe v lokalni skupnosti temelji na analizi individualnih potreb občanov in celovitem krajevnem reševanju dolgotrajne oskrbe za **enajst različnih ciljnih skupin**, od skupine, ki potrebuje nekaj preventivnih socialnih storitev, do tistih, ki potrebujejo redne socialne in zdravstvene storitve, a še vedno ne gre za bivanje v klasičnem domu za starejše. Danes 75 % starostnikov, ki potrebujejo pomoč, oskrbujejo družinski oskrbovalci doma, 25 % pa jih je oskrbovanih v domovih za starejše. Ker je po današnjih spoznanjih humana in finančno vzdržna dolgotrajna oskrba odvisna od celovitosti sistema oskrbe, bomo na nivoju lokalne skupnosti to uresničili z različnimi

programskimi podsistemi mreže integrirane dolgotrajne oskrbe. Ta model intenzivno povezuje podsisteme z lokalnim okoljem ter integrira občane v skupno skrb za kakovostno in dostojanstveno staranje. Celovita povezava vključuje krajevno politiko in stroko, nevladne organizacije ter podjetja. Povezava več programskih podsistemov omogoča strokovni razvoj v naslednjih letih, ko se bo zaradi staranja prebivalstva več kakor podvojil delež ljudi, ki bodo potrebovali dolgotrajno oskrbo. Princip celovitosti dolgotrajne oskrbe v kraju omogoča večjo izbiro glede na potrebe ljudi, enako dostopnost in uresničitev sodobne zahteve EU po deinstitucionalizaciji.

Mreža alternativnih oblik bivanja in malih domov s programi integrirane dolgotrajne oskrbe v lokalni skupnosti sledi sodobnim spoznanjem in konceptom, ki se uveljavljajo v evropskem prostoru kot odziv na potrebe in želje sodobnih starostnikov. Obenem pomeni pomembno inovacijo skupnostne organiziranosti dolgotrajne oskrbe kot celovitega modela dolgotrajne oskrbe v kraju v povezavi z aktivnim staranjem in krepitvijo medgeneracijske povezanosti med vsemi krajanji ter lokalno skupnostjo kot pobudnikom, motivatorjem in izvajalcem.

Model vzpostavlja na nivoju vsake občine **lokalnega koordinatorja** dolgotrajne oskrbe za starejše in pomoči potrebne, ki vodi enotno vstopno točko sistema, organizira in koordinira aktivnosti v okviru **Občinske akcijske skupine za integrirano dolgotrajno oskrbo**, lokalna skupnost pa skupaj z njim in pristojnimi strokovnimi osebami in institucijami načrtuje potrebne aktivnosti ter ukrepe.

Glede na različne potrebe je program mreže alternativnih oblik bivanja in malih domov s programi integrirane dolgotrajne oskrbe v lokalni skupnosti razdeljen v **11 programskih podsistemov**, ki so navedeni in opisani v priloženem gradivu »Strategija in model vzpostavitve integrirane dolgotrajne oskrbe v lokalni skupnosti«. Vsaka občina skladno s svojimi potrebami in razvojnimi usmeritvami izbere svoj nabor programskih podsistemov.

Projekt Konzorcija 17 je skladen z ukrepi EU in države ter predstavlja pomemben korak k nadaljnjemu razvoju deinstitucionalizacije, individualizacije in usmerjenost na starejše in pomoči potrebne od faze, ko si ob medsebojni pomoči lahko še sami organizirajo življenje do faze, ko se jim mora na osnovi javne službe zagotoviti dolgotrajno oskrbo/nego. Njegova glavna značilnost je **zagotovitev kontinuitete vseh življenjsko pomembnih področij** tako v primeru starosti, invalidnosti kot tudi kronično bolezenskih stanj. Bivanje teh oseb je zagotovljeno v življenjskem prostoru njihove lokalne skupnosti, v najemnih ali lastniških prilagojenih stanovanjih, na ta način se kontakti in socialna mreža ohranjajo in nadaljujejo.

Projekt vzpostavitve celovitega in kakovostnega sistema preventivne ter kurativne oskrbe **temelji na zakonodaji Republike Slovenije**, ki jo izpeljuje v skladu s potrebami in trajnostnimi problemi in izzivi. Upošteva Resolucijo o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2013 - 2020 in Strategijo varstva starejših do leta 2010. Je v **skladu s Socialno Agendo EU 2018** oz. z dvema od petih strateških usmeritev EU obdobja 2021-2028¹, kot zadnjega EU dokumenta na tem področju. Ta dokument predstavlja strategijo varstva starejših s poudarki na skrbi za izvajanje storitev in programov socialnega varstva na področju staranja ter sožitja generacij, na razvoju novih modelov pomoči družini s starim človekom, novih človeku prijaznih programov oskrbe starih ljudi in drugih podpornih socialnih mrež za kakovostno staranje ter sožitje generacij v lokalni skupnosti. Naš projekt prispeva k temu, da se pri

---

¹ 4. prioriteta: Bolj Socialna Evropa, ki je zasnovana na Evropskem stebru socialnih pravic in podpora kakovostnemu zaposlovanju, izobraževanju, spretnostih, socialni vključenosti in enakemu dostopu do storitev zdravstvenega varstva (ang. more Social Europe, delivering on the European Pillar of Social Rights and supporting quality employment, education, skills, social inclusion and equal access to healthcare).

5. prioriteta: Evropa, ki je bližje državljanom, ki jo podpirajo lokalno naravnane razvojne strategije in trajnostni urbani razvoj po celi Evropski uniji (ang. Europe closer to citizens, by supporting locally-led development strategies and sustainable urban development across the EU).

oskrbi in negi starejših in pomoči potrebnih najde ravnotežje med družino, novimi socialnimi programi ter nastanitvijo v ustanovi. Projekt predstavlja model, ki izhaja iz potreb posameznika, enakopravno upošteva tako socialne kot zdravstvene potrebe, temelji na povezavi od spodaj navzgor in od zgoraj navzdol, razvija storitve in znanje prilagojeno posameznim ciljnim skupinam, temelji na skupni strategiji in specifičnih akcijskih programih lokalnih skupnosti in bo kot inovativen lahko zgled za druge lokalne skupnosti v Sloveniji ter nove pristope v tujini.

Vsaka občina, članica Konzorcija 17, se zaveže, da bo v **naslednjih sedmih letih njena prioriteta razvoj integrirane dolgotrajne oskrbe**. Metoda za ta razvoj občinske skupnosti bo program svetovne in slovenske mreže starosti prijaznih mest in občin, v katero se vsaka članica dejavno včlani na začetku svojega članstva v Konzorciju 17.

Projekt je izvedljiv samo pod pogojem sofinanciranja iz državnega proračuna ali pridobitve nepovratnih sredstev EU oz. EU skladov. Glede na omejene možnosti občinskega in državnega proračunskega financiranja dajemo prioriteto pridobivanju EU sredstev. Zato je treba predlog vzpostavitve integrirane dolgotrajne oskrbe v lokalni skupnosti vgraditi v strategijo Republike Slovenije 2021-2028 kot pomemben ukrep socialne in politike trajnostnega razvoja in z njim povezan program s financiranjem iz Kohezijskega, Regionalnega in Evropskega socialnega sklada, pa tudi Kmetijskega sklada (LAS). Hkrati pa bi se dele programa oz. njegove posamezne sestavine financiralo z drugimi instrumenti, z njim povezane inovativne ideje in projekte pa prijavljalo na različne razpise EU in v Republiki Sloveniji.

Za realizacijo projekta in izgradnjo potrebnih struktur v 25 slovenskih občinah, vključenih v Konzorcij 17, potrebujemo po prvih izračunih okoli **145.000.000 EUR**.

Pobudniki Konzorcija 17 vabimo zaradi učinkovitejše izvedbe projekta **kot pridružena člana** oba ključna ministrstva, Ministrstvo za delo, družino, socialno varstvo in enake možnosti ter Ministrstvo za zdravje.

Spoštovani predsednik,

predlagamo, da se na to aktualno temo, ki bo v prihodnosti ena izmed temeljnih, sestanemo s predstavniki Vlade RS oz. pristojnimi ministrstvi (tudi Ministrstvom za finance) z namenom, da vam podamo dodatna pojasnila o našem projektu, za katerega smo prepričani, da bo naredil velik korak k večji dostopnosti storitev dolgotrajne oskrbe in izboljšanju kakovosti življenja starejših in pomoči potrebnih.

Prosimo vas za termin sestanka v najkrajšem možnem času.

S spoštovanjem in lepimi pozdravi vam želimo, do ostanete zdravi.

Vodice, Logatec, 25. 3. 2020

Aco Franc Šuštar
Predsednik Konzorcija 17

Franci Imperl
Vodja projekta

Priloge:

- Strategija in model vzpostavitve integrirane dolgotrajne oskrbe v lokalni skupnosti
- Pogodba o ustanovitvi konzorcija 17
- Pravilnik delovanja Konzorcija 17